

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,

faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Kauno visuomenės sveikatos centrui

2015-10-26 Nr. (10.2.2.3-411)10-9421
[2015-10-02 Nr. 2-4037-6(8.8)

Kopija

Visuomenės sveikatos centrams

apskirtyse,

Nacionalinei visuomenės sveikatos

priežiūros laboratorijai,

Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos

centrui,

Valstybinei akreditavimo sveikatos

priežiūros veiklai tarnybai,

Radiacinės saugos centrui

DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATOS VERTINIMO

Sveikatos apsaugos ministerija, susipažinusi su Jūsų raštu informuoja, kad atsakymą į analogiškus įmonės keliamus klausimus Sveikatos apsaugos ministerija pateikė 2015 m. spalio 12 d. raštu Nr. (10.2.2.3-411)10-8989 „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinime naudojamos programinės įrangos“ (pridedama).

Tai pat informuojame, kad pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), 24 punktu, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita (toliau – Ataskaita) turi būti parengta vadovaujantis Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 „Dėl Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ (toliau – Metodiniai nurodymai).

Metodinių nurodymų 9 punkte numatyta, kad atlikdamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, vertintojas šiam darbui gali pasitelkti kitų valstybės institucijų, mokslo, mokymo įstaigų kompetentingus asmenis. Metodinių nurodymų priedo 8–10 punktuose nurodyta, kad Ataskaitoje turėtų būti pateikti duomenys apie naudotus kiekybinius ir kokybinius poveikio vertinimo metodus, metodų paskirtis, tikslus, pasirinkimo priežastis, metodų tikslumą, objektyvumą, taikytas prielaidas ir vertinimo problemas.

Vadovaujantis Tvarkos aprašo nuostatomis, visuomenės sveikatos centras apskrityje, gavęs Ataskaitą, įvertina, ar pateiktos Ataskaitos forma ir turinys atitinka Metodinius nurodymus, ar

planuojama ūkinė veikla atitinka visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus, ar visuomenės supažindinimas su Ataskaita atliktas pagal teisės aktų reikalavimus, Ataskaitos rengėjui gali teikti motyvuotus reikalavimus Ataskaitą pataisyti ar papildyti, Ataskaitai nagrinėti gali pasitelkti konsultantus.

Manytina, kad Kauno visuomenės sveikatos centro rašto teiginys, kad Ataskaitos rengėjas neprisiima atsakomybės už Ataskaitoje nagrinėjamų klausimų įvertinimą yra nepagrįstas. Tvarkos aprašo 47 punktą numato, kad Ataskaitos rengėjas įstatymų nustatyta tvarka atsako už parengtos Ataskaitos kokybę, duomenų tikslumą, išsamumą ir teisingumą. Manytina, kad Ataskaitos rengėjas atsako už visų Ataskaitoje teikiamų duomenų tikslumą, išsamumą ir teisingumą neatsižvelgiant į tai, ar pats atliko aplinkos veiksnių sklaidos skaičiavimus, matavimus, ar šiam darbui atlikti pasitelkė kitus asmenis.

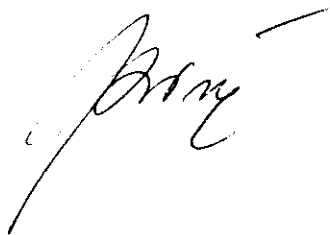
Pažymėtina, kad Europos Sąjungos teisės aktuose – 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo, 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir tarybos direktyvoje 2001/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo, nustatančių atitinkamai strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimo reikalavimus ir šių procedūrų metu atliekamą poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, pabrėžiamas „dvigubo vertinimo vengimo“ principas, t. y. rengiant atitinkamas poveikio vertinimo ataskaitas gali būti naudojama turima informacija, kuri buvo gauta pagal teisės aktų reikalavimus ir naudojama priimant kitus sprendimus. Manytina, kad tokio aplinkos veiksnių vertinimo (turimos informacijos panaudojimo) principo gali būti laikomasi rengiant Ataskaitas.

Sveikatos apsaugos ministerija, atsižvelgdama į Kauno visuomenės sveikatos centro ir kitų institucijų pateiktus siūlymus, šiuo metu rengiamų naujos redakcijos Metodinių nurodymų projekte planuoja numatyti nuostatas dėl rengiamose Ataskaitose visuomenės sveikatą veikiančių aplinkos veiksnių vertinimo.

Sveikatos apsaugos ministerija taip pat įvertins Kauno visuomenės sveikatos centro 2015 m. spalio 16 d. raštu Nr. 2-4229-6(8.8) pateiktą papildomą informaciją apie Kauno visuomenės sveikatos centro dalyvavimą teisiniuose procesuose, susijusiuose su poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos rengimu ir visuomenės informavimo procedūromis, ir, esant poreikiui, atitinkamai koreguos teisės aktus.

PRIDEDAMA. 2 lapai.

Sveikatos apsaugos viceministrė

Jadvyga Zinkevičiūtė

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

UAB „Aplinkos vadyba“

2015-10-12 Nr. (10.2.2.3-411)10- 8989
Į 2015-09-25 Nr. R812

DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIME NAUDOJAMOS PROGRAMINĖS ĮRANGOS

Susipažinę su Jūsų 2015 m. rugsėjo 25 d. rašte Nr. R812 pateiktais klausimais, teikiame informaciją apie sveikatos rizikos veiksniams modeliuoti keliamus reikalavimus atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą.

Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencijavimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. V-868 „Dėl Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencijavimo nuostatų patvirtinimo“, Priemonių ir įrangos licencijuojamai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai vykdyti sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-713 „Dėl Priemonių ir įrangos licencijuojamai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai vykdyti sąraše“, kituose teisės aktuose nėra nustatyta, kad fizinis ar juridinis asmuo, siekiantis gauti licenciją verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu ar besiverčiantis šia veikla turėtų turėti nuosavybės teise programinę įrangą, skirtą oro teršalų, triukšmo ar kitų teršalų sklaidai modeliuoti ar teršalų modeliavimą atlikti pats. Asmuo, turintis licenciją verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu, gali sudaryti sutartį su kita įmone ar asmeniu dėl aplinkos taršos modeliavimo ar, siekiant išvengti dvigubo vertinimo, remtis kitos įmonės (asmens) atliktais to paties objekto planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos aplinkos taršos modeliavimo rezultatais.

Pažymėtina, kad Lietuvoje nėra reglamentuota, kad aplinkos teršalų modeliavimui (atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą ar kitas procedūras) būtų keliamas reikalavimas turėti licenciją ar leidimą, tačiau siekiant gauti ir pateikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitose kokybiškus ir pagrįstus aplinkos taršos vertinimo duomenis būtina vadovautis Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais aplinkos taršos vertinimo (laboratorinių matavimų, apskaičiavimo, modeliavimo ir kt.) reikalavimais, teršalų modeliavimui naudoti tuos duomenis, kurie gauti laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų. Šiais principais reikėtų vadovautis rengiant Priemonių ir įrangos licencijuojamai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai vykdyti sąraše minimus duomenų ir informacijos apie nepalankius aplinkos veiksnius (cheminius, fizikinius, biologinius ir kt.) rinkimo, laboratorinių ir kitų tyrimų apimčių nustatymo procedūrų aprašymus.

Pavyzdžiui, aplinkos oro teršalų vertinimui (laboratoriniams matavimams, apskaičiavimui, modeliavimui), naudotinių taršos vertinimo modelių, leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus, kt. nustatytų reikalavimų teisės aktų sąrašas paskelbtas Aplinkos ministerijos ir Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapiuose. Reikalavimai kvapo koncentracijos vertinimui pateikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos

ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakyme Nr. V-885 „Dėl Lietuvos Respublikos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“.

Dėl Jūsų 2015 m. rugsėjo 25 d. keliamo klausimo dėl triukšmo matavimus atliekančioms laboratorijoms keliamų atestavimo ar akreditavimo reikalavimų, teikiame šią informaciją.

Informuojame, kad Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (toliau – Lietuvos higienos norma HN 33:2011), pateiktos nuorodos į Lietuvos standartą LST ISO 1996-1:2005 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir įvertinimas. 1 dalis. Pagrindiniai dydžiai ir įvertinimo tvarka“ (tapatus ISO 1996-1:2003) ir Lietuvos standartą LST ISO 1996-2:2008 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir įvertinimas. 2 dalis. Aplinkos triukšmo lygių nustatymas“ (tapatus ISO 1996-2:2007). Nurodytuose standartuose nustatyti atitinkami triukšmo matavimo (ir skaičiavimo) reikalavimai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos standartizacijos įstatymo 7 straipsnio nuostatomis, Lietuvos standartai ir kiti leidiniai taikomi savanoriškai, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose pateikta išskirtinė nuoroda į standartus ir kitus leidinius.

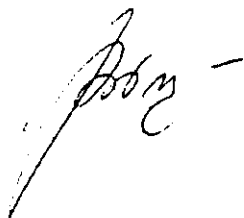
Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymo 4 straipsnio nuostatomis, reglamentuojamoje veiklos srityje atitikties įvertinimą atlieka paskelbtosios, akredituotos ar kitos teisės aktų nustatyta tvarka tam įgaliotos sertifikavimo ir kontrolės įstaigos bei bandymų laboratorijos. Akreditavimo pažymėjimas – dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad atitikties įvertinimo įstaiga atitinka teisės aktų ir (arba) standartų reikalavimus.

Taigi siekiant nustatyti, ar triukšmas atitinka Lietuvos higienos normos HN 33:2011 reikalavimus, jo matavimus gali atlikti tik akredituotos laboratorijos.

Jei rengiant poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitą, išvadoms ir sprendimams priimti (tiesiogiai ar netiesiogiai, pavyzdžiui, naudoti kaip įvesties duomenis triukšmui modeliuoti) naudojami triukšmo matavimo rezultatai, tuomet triukšmo matavimus turi atlikti tokiai veiklai akredituotos laboratorijos.

Pažymime, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atveju tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atveju nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“, 47 punkto nuostatomis, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos rengėjas įstatymų nustatyta tvarka atsako už parengtos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos kokybę, duomenų tikslumą, išsamumą ir teisingumą.

Sveikatos apsaugos viceministrė

Jadvyga Zinkevičiūtė